

Izvorna jezična inačica ove stranice [sk](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Swipe to change

slovački

Obiteljsko uzdržavanje

Slovačka

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje“ i „obveza uzdržavanja“? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatku za uzdržavanje?

Plaćanja i obveze uzdržavanja temelje se izravno na Zakonu br. 36/2005 kojim se uređuju pitanja obitelji i izmjenjuju određeni drugi zakoni („Obiteljski zakon“). U skladu s Obiteljskim zakonom postoje sljedeće vrste obveza uzdržavanja:

- obveza uzdržavanja roditelja prema svojoj djeci;
- obveza uzdržavanja djece prema svojim roditeljima;
- obveza uzdržavanja između drugih srodnika;
- obveza uzdržavanja između bračnih drugova;
- alimentacija;
- potpora koja se plaća neudanoj majci za uzdržavanje i pokrivanje određenih troškova.

Pojmom uzdržavanja u širem značenju obiteljsko-pravni se odnosi gospodarske prirode teoretski smještaju među područja specifična imovinskim odnosima u obiteljskom pravu. Njihova ovisnost o postojanju osobnog obiteljsko-pravnog odnosa tu je posebno uočljiva.

2 Do koje godine dijete može primiti doplatku za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Obveza uzdržavanja roditelja prema djeci njihova je zakonska dužnost koja postoji sve dok djeca ne budu mogla sama sebe održavati. Činjenica da je dijete završilo obvezno školovanje ne znači nužno da je steklo sposobnost da samo ispunjava svoje potrebe. Postojanje trajne obveze uzdržavanja roditelja prema djeci ovisit će o sposobnostima djece, prilikama i financijskoj situaciji tijekom djetetova osposobljavanja za buduće zanimanje, odnosno za vrijeme njegova studija. **Punoljetnost nema zakonskog utjecaja na trajanje obveze uzdržavanja. Trenutak kada dijete postaje zakonski sposobno „uzdržavati samo sebe“ razlikuje se od slučaja do slučaja**, a sud svaki slučaj razmatra zasebno. Sposobnost samostalnog uzdržavanja općenito se tumači kao sposobnost ispunjavanja svih potreba ili odgovarajućih životnih troškova povezanih s neovisnim životom (tj. uporaba vlastitog novca). Ta mogućnost mora biti održiva. Povremeni prihod ne može se smatrati osnovom za utvrđivanje sposobnosti osobe da zadovoljava vlastite potrebe.

U praksi se sudovi oslanjaju na činjenicu da je obveza roditeljskog uzdržavanja fleksibilna jer krvni odnosi nisu vremenski ograničeni i stoga bi se ta obveza mogla obnoviti ako dijete, primjerice, odluči kasnije studirati ili ako se ne upiše na fakultet odmah nakon srednje škole. U skladu sa sudskom praksom – s obzirom na trenutni manjak prilika za zapošljavanje za mlade koji su tek diplomirali i one koji su napustili školovanje – dodatni tečajevi na temelju kojih će poslije moći naći zaposlenje u području koje nije ono u kojem su studirali također se mogu smatrati trajnom strukovnom izobrazbom djeteta.

Kada dijete počne ostvarivati redovit prihod od zaposlenja, poslovnog pothvata i slično, jednostavnije je prosuditi o prestanku obveze uzdržavanja. S obzirom na situaciju na tržištu rada, postojanje brojnih drugih vrsta studija i obrazovnih institucija, potrebu za učenjem stranih jezika kako bi dijete moglo obrazovanje primijeniti u praksi, tečajeve za prekvalifikacije, trajno obrazovanje, studij u inozemstvu i potrebu za boljim kvalifikacijama, bit će teže sudovima utvrditi trenutak kada dijete može samo sebe održavati. Neki od tih oblika (trajne izobrazbe) mogu biti opravdani, posebno ako roditelj koji ih plaća ima dovoljno sredstava. Usporedno s tim moraju se uzeti u obzir interesi djeteta koji se odražavaju u njegovim sposobnostima i talentima kako bi dijete moglo naučiti odgovarajuće vještine za buduće zaposlenje. Međutim, legitimno je tražiti stjecanje tih vještina u ranoj dobi kako bi se spriječila zlorupaba roditeljskog uzdržavanja samo zato što dijete nije voljno raditi (koja se odražava, primjerice, u tome što djeca namjerno gube posao).

Dobna granica od 18 godina važna je kada je promatramo iz perspektive pokretanja sudskog postupka. Do punoljetnosti djeteta sud može pokrenuti postupak po službenoj dužnosti. Nakon toga se postupak može pokrenuti samo zahtjevom. Zahtjev, koji podnosi odraslo dijete, može biti usmjeren na jednog ili oba roditelja i u njemu mora biti naveden traženi iznos uzdržavanja i vrijeme od kojeg se isplaćuje. Sud mora ostati strogo u granicama zahtjeva za uzdržavanje odraslog djeteta jer, u tom slučaju, on ne rješava predmet zaštite maloljetnika u skladu s člankom 176. i dalje Zakona o parničnom postupku, već je to redovni parnični postupak.

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Ako obveznik uzdržavanja i uzdržavana osoba ne uspiju postići dogovor, o obvezi uzdržavanja odlučuje nadležni okružni sud. Osim u slučajevima koji se odnose na obvezu uzdržavanja roditelja prema maloljetnoj djeci, sud pokreće postupak na temelju zahtjeva koji podnosi uzdržavana osoba (tužitelj) protiv obveznika uzdržavanja (tuženika). Postupke za uzdržavanje maloljetnog djeteta može pokrenuti sud na vlastitu inicijativu (*ex officio*) (članak 81. stavak 1. Zakona o parničnom postupku), ali u tom slučaju sud ima dužnost skrbiti za maloljetnike.

Svatko može poduzimati radnje pred sudom neovisno, kao stranka u postupku (tj. ima postupovnu sposobnost) ako ima sposobnost stjecati prava i preuzimati obveze vlastitim postupcima. Fizičke osobe koje nisu sposobne same sebe zastupati pred sudom (npr. maloljetna djeca) mora zastupati zakonski skrbnik (članak 22. Zakona o parničnom postupku).

Uz pravno zastupanje, u Zakonu o parničnom postupku razlikuje se zastupanje stranaka u postupku na temelju punomoći i zastupanje na temelju sudske odluke.

Maloljetno dijete ne može zastupati roditelj u predmetima koji se odnose na zakonske akte koji bi mogli uzrokovati sukob interesa između interesa roditelja i interesa maloljetnog djeteta ili između interesa više maloljetne djece koju zastupa isti roditelj. U toj situaciji sud imenuje skrbnika *ad litem* da zastupa dijete u postupku ili u vezi s određenim pravnim aktom.

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

Vidi odgovor na pitanje 3.

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

Mjesna nadležnost utvrđena je u člancima 84. do 89.b Zakona o parničnom postupku. Nadležnost *in rem* uređena je u člancima 9. do 12. Zakona o parničnom postupku. Okružni sudovi uvijek imaju mjesnu nadležnost u prvom stupnju (iznimke od tog pravila propisane su u Zakonu o parničnom postupku). U načelu je nadležan sud u mjestu prebivališta tuženika (tj. osobe protiv koje je podnesen zahtjev), odnosno primjenjuje se pravilo mjesne nadležnosti na

temelju redovnog suda tuženika. Za tuženika je nadležan onaj sud u čijoj nadležnosti on ima prebivalište ili, ako osoba nema prebivalište, sud u čijoj nadležnosti osoba boravi. U Zakonu o parničnom postupku izričito su predviđeni posebni slučajevi u kojima se to pravilo ne primjenjuje. **Za rješavanje zahtjeva za uzdržavanje nadležan je sud u mjestu u kojem maloljetno dijete boravi u skladu s dogovorom roditelja ili sudskim nalogom ili u kojem dijete boravi iz drugih bitnih razloga** (to se naziva isključivom mjesnom nadležnosti u skladu s člankom 88. stavkom 1. točkom (c) Zakona o parničnom postupku).

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

Vidi odgovore na pitanja 3. i 4.

Tužitelj (uzdržavana osoba) koji ima postupovnu sposobnost može nadležnom sudu podnijeti zahtjev za pokretanje postupka izravno, odnosno bez zastupnika.

U članku 43. stavku 3. Zakona o parničnom postupku propisane su opće pojedinosti o zahtjevu za pokretanje postupka: sudu kojem se podnosi zahtjev, osobi koja podnosi zahtjev, predmetu na koji se odnosi i onome što tužitelj traži, kao i opis i datum.

Osim općih pojedinosti, u zahtjevu za pokretanje postupka moraju biti navedene određene informacije iz članka 79. Zakona o parničnom postupku. U zahtjevu za pokretanje postupka uzdržavanja mora biti naveden i traženi iznos uzdržavanja te razdoblje u kojem bi se trebalo isplaćivati. Zahtjev za donošenje rješenja o uzdržavanju za odraslu osobu obvezujući je za sud jer se ne odnosi na predmet zaštite maloljetnog djeteta u smislu članka 176. i dalje Zakona o parničnom postupku, već na redovni parnični postupak.

Zahtjevi se mogu podnositi u papirnatom obliku, usmeno u sudskoj pisarnici ili elektroničkim sredstvima, uključujući faks. Zahtjevi koji se odnose na osnovanost predmeta koji su podneseni elektroničkim sredstvima komunikacije moraju se naknadno dostaviti u papirnatom obliku ili se iznijeti usmeno u pisarnici suda u roku od tri dana. Ta se obveza ne primjenjuje na zahtjeve potpisane naprednim elektroničkim potpisom. Izvornik zahtjeva podnesenog faksom mora se dostaviti u roku od tri dana. Zahtjevi koji nisu podneseni u navedenom roku ne uzimaju se u obzir.

Potrebno je podnijeti odgovarajući broj primjeraka zahtjeva, uključujući priloge, kako bi po jedan primjerak mogli zadržati sud i svaka stranka, uključujući priloge, ako je potrebno. Ako stranka ne osigura propisani broj primjeraka i priloga, sud će napraviti preslike na trošak stranke.

7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Na pristojbe koje se plaćaju za određene radnje ili postupke koje provodi sud primjenjuje se Zakon Slovačkog nacionalnog vijeća br. 71/1992 o sudskim pristojbama i izzacima iz kaznene evidencije. Pristojbe se naplaćuju u skladu s cjenikom sudskih pristojbi. U tom je zakonu predviđeno i oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi na temelju osobnih okolnosti ili predmeta spora.

U kontekstu uzdržavanja važne su sljedeće odredbe:

Postupci koji se odnose na sudsku zaštitu djeteta oslobođeni su na temelju predmeta spora. To znači da se za postupke koji se odnose na uzdržavanje maloljetnog djeteta također ne plaćaju sudske pristojbe.

Na temelju kriterija osobnih okolnosti, oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi primjenjuje se na sljedeće:

tužitelje u postupcima za izdavanje rješenja o uzdržavanju, u postupcima za povećanje iznosa uzdržavanja i postupcima za plaćanje zateznih kamata na uzdržavanje i postupcima za priznavanje ili proglašenje izvršnosti stranog rješenja o uzdržavanju;

neudane majke u postupcima za plaćanje uzdržavanja i određenih troškova povezanih s trudnoćom i rođenjem djeteta.

U točki 8. tarife sudskih pristojbi izričito su navedene pristojbe za postupke koji se odnose na zahtjeve za uzdržavanje između bračnih drugova i zahtjeve za plaćanje alimentacije:

Točka 8.	
a) za zahtjeve kojima se traži uzdržavanje između bračnih drugova, alimentacija i zahtjeve za uzdržavanje između srodnika te za zahtjeve kojima se traži povećanje iznosa uzdržavanja	2 % vrijednosti potraživanja, odnosno najmanje 16,50 EUR
b) za zahtjeve kojima se traži smanjenje ili ukidanje uzdržavanja između bračnih drugova, alimentacija ili zahtjeve za uzdržavanje između drugih srodnika	2 % vrijednosti potraživanja, odnosno najmanje 16,50 EUR

Ako u tarifi sudskih pristojbi nije predviđena određena stopa, a predmet nije obuhvaćen kategorijom osobnih okolnosti ni kategorijom predmeta spora, primjenjuju se pristojbe iz točke 1. tarife sudskih pristojbi:

Točka 1.	
Za zahtjev za pokretanje postupka, osim ako nije predviđena posebna stopa,	
a) vrijednost (plaćanje) potraživanja ili vrijednost predmeta spora	6 %, odnosno najmanje 16,50 EUR, najviše 16 596,50, u trgovačkim sporovima najviše 33 193,50

Sud svaku stranku koja zatraži pravnu pomoć i ispunjuje kriterije za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi upućuje na Centar za pravnu pomoć (*Centrum právnej pomoci*). Sud također stranku obavješćuje o toj mogućnosti (članak 30. Zakona o parničnom postupku). U skladu s člankom 138. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku sud može stranci odobriti potpuno ili djelomično oslobođenje od sudskih pristojbi ako je to opravdano s obzirom na situaciju stranke te ako pokrenuti postupak nije arbitraran i ako stranka ne ostvaruje ili brani pravo za koje ne postoji nikakva mogućnost uspjeha. Ako sud ne odluči drukčije, oslobođenje se primjenjuje na cijeli postupak i retroaktivno. Međutim, pristojbe plaćene prije odluke o oslobođenju ne nadoknađuju se.

Članak 138. stavci 2. do 6. Zakona o parničnom postupku:

(2) Sljedeće se prilaže zahtjevu kao dokaz o situaciji stranke:

a) ispunjeni obrazac čiji je predložak objavljen na web-mjestu Ministarstva pravosuđa ili

b) odluka o teškoj financijskoj situaciji u skladu s posebnim zakonom.

(3) Predsjednik sudskog vijeća ili sudac pojedinac na sljedećoj raspravi obavješćuje druge stranke o oslobođenju od plaćanja sudskih pristojbi.

(4) Ako je stranci dodijeljena pravna pomoć u skladu s posebnim zakonom, takva odluka podrazumijeva oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi u iznosu u kojem je dodijeljena pravna pomoć.

(5) Sud može ukinuti oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi u bilo kojem trenutku tijekom postupka, čak i retroaktivno, ako postane očito prije konačnog zaključanja postupka da okolnosti stranke nisu bile takve da bi oslobođenje moglo biti opravdano.

(6) Ako je stranci koja je oslobođena plaćanja sudskih pristojbi imenovan zastupnik, oslobođenje se, u mjeri u kojoj je dodijeljeno, primjenjuje i na troškove i naknadu koja se plaća zastupniku.

Mehanizam za pružanje pravne pomoći i način na koji Centar za pravnu pomoć pruža pomoć fizičkoj osobi koja zbog financijskih poteškoća ne može iskoristiti pravne usluge kao bi ostvarila i obranila svoja prava kao i iznos pravne pomoći uređeni su Zakonom br. 327/2005 o pružanju pravne pomoći

osobama u financijskim teškoćama i izmjeni Zakona br. 586/2003 o pravnim zanimanjima i izmjeni Zakona br. 455/1991 o licenciranim obrtima (Zakon o obrtništvu), kako je izmijenjen Zakonom br. 8/2005. U prethodno navedenom zakonu utvrđeni su kriteriji za pružanje pravne pomoći, postupak koji moraju slijediti fizičke osobe i nadležna tijela u postupcima podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć i institucije za pružanje pravne pomoći.

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

U Slovačkoj u zakonu nije predviđen poseban iznos uzdržavanja.

U obiteljskim stvarima sudovi uvijek moraju razmatrati svaki predmet zasebno ovisno o posebnim okolnostima i stoga u zakonu nije propisan konkretan iznos uzdržavanja. U obiteljskim stvarima više nego u bilo kojem drugom području ne mogu se zakonom precizno i izričito obuhvatiti razne životne okolnosti.

U skladu s člankom 75. stavkom 1. Obiteljskog zakona, kada utvrđuje iznos uzdržavanja, sud uzima u obzir **zakonite potrebe uzdržavane osobe**, kao i **mogućnosti, prilike i financijsku situaciju obveznika uzdržavanja**. Sud također razmatra mogućnosti, prilike i financijsku situaciju obveznika uzdržavanja u slučajevima kada obveznik uzdržavanja napusti dobar posao ili se odrekne stabilnog izvora prihoda, iako za to nema valjan razlog. On uzima u obzir i nerazumne financijske rizike koje poduzima obveznik uzdržavanja.

U pogledu uzdržavanja između roditelja i djeteta, uzdržavanju djece moraju pridonijeti oba roditelja u skladu sa svojim mogućnostima, prilikama i financijskom situacijom. Dijete ima pravo na jednak životni standard koji ima njegov roditelj. Kada utvrđuje iznos uzdržavanja koji će se plaćati, sud uzima u obzir činjenicu koji roditelj osobno skrbi o djetetu i u kojoj mjeri. Ako roditelji dijele skrbništvo nad maloljetnim djetetom, sud pri utvrđivanju iznosa uzdržavanja uzima u obzir i vrijeme boravka sa svakim roditeljem ili može odlučiti da neće dodijeliti uzdržavanje dok dijete naizmjenice živi s jednim i drugim roditeljem.

U članku 62. stavku 3. Obiteljskog zakona utvrđen je **minimalni iznos uzdržavanja** (trenutačno 27 EUR): *Bez obzira na mogućnosti, prilike i financijske okolnosti, svaki roditelj mora ispuniti minimalnu obvezu uzdržavanja, koja iznosi 30 % minimalnih životnih troškova maloljetnog ili uzdržavanog djeteta u skladu s primjenjivim zakonom.*

U skladu s člankom 78. Obiteljskog zakona, **u slučaju promjene okolnosti dogovori i sudska rješenja u vezi sa zahtjevima za uzdržavanje mogu se revidirati**. Osim u slučaju uzdržavanja za maloljetno dijete (*vidi članak 163. stavak 2. Zakona o parničnom postupku*), rješenja za uzdržavanje mogu se izmijeniti ili ukinuti samo na temelju zahtjeva. Ako se iznos uzdržavanja za maloljetno dijete retroaktivno ukinu ili smanji za određeno prethodno razdoblje, nema povrata potrošenog iznosa uzdržavanja. U slučaju promjene okolnosti, u obzir se uvijek uzima trošak života.

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Uzdržavanje u načelu plaća obveznik uzdržavanja uzdržavanoj osobi.

U skladu s člankom 76. Obiteljskog zakona, zahtjevi za uzdržavanje plaćaju se u redovitim mjesečnim obrocima mjesec dana unaprijed. Kad je riječ o zahtjevima za uzdržavanje prebijanje s uzajamnim potraživanjima moguće je samo po dogovoru. Zahtjevi za uzdržavanje maloljetne djece ne mogu se prebijati. Ako obveznik uzdržavanja kasni s plaćanjem uzdržavanja koje je odredio sud, uzdržavana osoba ima pravo tražiti plaćanje zatezних kamata na neplaćeni iznos u skladu s odredbama građanskog prava. Plaćanjem uzdržavanja prvo se pokriva glavnica, a zatim, kada je glavnica potpuno otplaćena, otplaćuju se zatezne kamate.

U vezi s uzdržavanjem maloljetne djece, sudovi su utvrdili sudsku praksu u skladu s kojom roditelj koji nema skrbništvo mora plaćati uzdržavanje roditelju koji skrbi o djetetu i to mora učiniti do određenog datuma svaki mjesec.

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Ovrhu uzdržavanja izvršavaju sudski ovršitelji. Ovršni postupak pokreće se zahtjevom za ovrhu. Na postupak se primjenjuje Zakon Nacionalnog vijeća Slovačke Republike br. 233/1995 o sudskim službenicima i ovršnim radnjama (Zakon o ovršnom postupku) i kojim se izmjenjuju određeni drugi zakoni, kako je izmijenjen. Obveze uzdržavanja najčešće se naplaćuju ovrhom na plaću ili drugi dohodak obveznika uzdržavanja. Ako je donesen ovršni nalog kojim se određuje plaćanje određenog iznosa novca, za naplatu dospjelog uzdržavanja dostupne su druge mogućnosti osim ovrhe na plaću ili drugi dohodak: zadužnica protiv treće osobe, prodaja pokretne imovine, prodaja vrijednosnica, prodaja nepokretne imovine, prodaja trgovačkog društva ili nalog za oduzimanje vozačke dozvole. Posljednja navedena mogućnost posebno je važna u kontekstu naplate uzdržavanja. Sudski ovršitelj može naložiti oduzimanje vozačke dozvole svakome tko ne postupi u skladu sa sudskim rješenjem o uzdržavanju. Sudski ovršitelj dostavlja ovršne naloge za oduzimanje vozačke dozvole nadležnoj policijskoj upravi. Kada više ne postoje osnove za ovrhu, sudski ovršitelj odmah izdaje nalog za vraćanje vozačke dozvole.

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

U članku 77. Obiteljskog zakona predviđeno je da nema zastare za naplatu potraživanja na osnovi uzdržavanja. Međutim, uzdržavanje se može odobriti tek od datuma pokretanja sudskog postupka. Uzdržavanje maloljetnog djeteta može se odrediti najviše tri godine retroaktivno od datuma pokretanja postupka, ali moraju postojati razlozi kojima se može opravdati taj posebni slučaj. Prava na pojedinačna redovita plaćanja uzdržavanja podliježu zastari.

U članku 101. Građanskog zakona (Zakon br. 40/1964) utvrđeni su sljedeći rokovi zastare:

(1) *Pravo dodijeljeno pravomoćnom sudskom odlukom ili odlukom drugog tijela odlazi u zastaru deset godina od datuma kada je odgovorna stranka trebala izvršiti odluku. Pravo koje je dužnik potvrdio u pisanom obliku u pogledu osnova i iznosa plaćanja odlazi u zastaru deset godina od datuma potvrde.*

Međutim, ako je u potvrdi naveden rok izvršenja, rok zastare počinje teći po isteku tog roka.

(2) *Isti se rok zastare primjenjuje i na pojedinačne obroke na koje je podijeljeno plaćanje u odluci ili u potvrdi. Rok zastare pojedinog obroka počinje teći od datuma dospjeća tog obroka. Ako dug dospje u cijelosti zbog neplaćanja jednog obroka, desetogodišnji rok zastare počinje teći od datuma dospjeća naplaćenog obroka.*

(3) *Kamate i redovito izvršenje odlaze u zastaru u roku od tri godine. Međutim, u slučaju pravomoćnosti ili pisane potvrde, taj rok zastare primjenjuje se samo na kamate i redovito izvršenje koji dospjevaju nakon pravomoćnosti odluke ili nakon potvrde.*

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

Ne postoji posebno tijelo koje pruža „potporu“ ili pomoć s naplatom uzdržavanja u nacionalnim predmetima.

U predmetima koji uključuju stranu državu, pomoć može pružiti Centar za međunarodnu pravnu zaštitu djece i mladih (*Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže*). Centar pomaže s naplatom uzdržavanja u slučajevima kada obveznik uzdržavanja djeteta živi u inozemstvu, a uzdržavana osoba u Slovačkoj i obrnuto, odnosno ako uzdržavana osoba živi u inozemstvu i naplaćuje uzdržavanje od dužnika koji ima uobičajeno boravište u Slovačkoj.

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

U Zakonu br. 201/2008 o zamjenskom uzdržavanju i izmjeni Zakona br. 36/2005 o obitelji i izmjeni određenih zakona, u smislu Odluke br. 615/2006 ustavnog suda Slovačke Republike (*Ústavný súd*), predviđen je mehanizam kojim država može uzdržavanjem osobama isplatiti zamjensko uzdržavanje (Ured za radne odnose, socijalna pitanja i obitelj – *úrad práce, sociálnych vecí a rodiny*). Zamjenskim uzdržavanjem pridonosi se uzdržavanju uzdržavanog djeteta u slučajevima kada obveznik uzdržavanja ne izvrši plaćanje koje mu je određeno u pravomoćnoj sudskoj odluci ili u sporazumu koji je odobrio sud.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:

14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?

Da.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

Centar za međunarodnu pravnu zaštitu djece i mladih osnovalo je slovačko Ministarstvo rada, socijalne skrbi i obitelji, koje njime izravno upravlja kao državnom organizacijom koja pruža pravnu zaštitu djeci i mladima u odnosima sa stranom državom. Centar pokriva cijelu Slovačku i počeo je s radom 1. veljače 1993.

U skladu sa Zakonom br. 195/1998 o socijalnoj pomoći, kako je izmijenjen, Centar je 1. srpnja 1998. postao nadležno državno tijelo za socijalnu pomoć.

Kontaktni podaci/Adresa:

Špitálska 8, P. O. BOX 57, 814 99 Bratislava,

E-pošta: cipc@cipc.gov.sk, info@cipc.gov.sk,

Tel.: +421 2 2046 3208, +421 2 2046 3248,

Faks: +421 2 2046 3258, telefonski broj dostupan 24 sata dnevno (samo za hitne slučajeve): +421 915 405 954.

Centar je središnje tijelo u Slovačkoj Republici u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja („Uredba o uzdržavanju”) i u skladu s Haškom konvencijom o međunarodnoj naplati tražbina za uzdržavanje djece i drugim oblicima obiteljskog uzdržavanja iz 2007.

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

Zahtjev iz inozemstva ne može se uputiti izravno Centru. Osoba koja živi u drugoj državi i traži plaćanje uzdržavanja mora se obratiti nadležnom tijelu u toj državi koje će potom proslijediti zahtjev slovačkom centru.

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

---

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?

Za Slovačku Republiku obvezujući je Haški protokol o mjerodavnom pravu za obveze uzdržavanja od 23. studenoga 2007.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

---

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

U slučajevima prekograničnog uzdržavanja pružanje pravne pomoći ovisi o primjeni članka 44. stavka 3. Uredbe o uzdržavanju. Slovačko središnje tijelo, **Centar za međunarodnu pravnu zaštitu djece i mladih**, usluge pruža **besplatno**. U redovnim postupcima za donošenje rješenja o uzdržavanju i za izmjenu rješenja o uzdržavanju u Slovačkoj nije potrebna pravna pomoć.

U slučajevima kada je u postupcima potrebna pravna pomoć, besplatna pravna pomoć pruža se mladima od 21 godine u skladu s člankom 46. Tu vrstu pravne pomoći pruža **Centar za pravnu pomoć** u skladu sa Zakonom br. 327/2005 o pružanju pravne pomoći osobama u financijskim teškoćama, kako je izmijenjen.

U slučajevima koji nisu obuhvaćeni člankom 46., pravna pomoć pruža se u skladu s navedenim zakonom ako tužitelj ispunjuje kriterije prihvatljivosti za besplatnu pravnu pomoć utvrđene u tom zakonu.

Tužitelji koji ne ispunjuju uvjete moraju platiti sudske pristojbe u skladu sa Zakonom br. 71/1992 o sudskim pristojbama i izvacima iz kaznene evidencije. Za predmete koji se odnose na uzajamno uzdržavanje roditelja i djece ne plaćaju se sudske pristojbe u skladu s tim Zakonom. Tužitelji koji osobno podnose zahtjev za uzdržavanje ili za povećanje uzdržavanja također su oslobođeni plaćanja sudskih pristojbi. Nadalje, svi tužitelji plaćaju troškove postupka koji su nastali njima ili njihovim zastupnicima. Stranke dijele zajedničke troškove postupka razmjerno njihovu sudjelovanju u predmetu i postupku. U predmetima za uzdržavanje odraslih osoba, sudovi uspješnim tužiteljima dodjeljuju troškove nužne za ostvarivanje ili obranu prava protiv stranke koja nije bila uspješna u postupku.

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

Središnje tijelo iz članka 49. stavka 1. Uredbe o uzdržavanju jest Centar za međunarodnu pravnu zaštitu djece i mladih, koji je osnovan 1. veljače 1993. Nije bilo potrebno donijeti posebne mjere u odnosu na aktivnosti iz članka 51. Uredbe o uzdržavanju jer je Centar djelovao kao agencija za slanje i agencija za zaprimanje u skladu s međunarodnim sporazumima (posebno Konvencijom o naplati tražbina za uzdržavanje u inozemstvu od 20. lipnja 1956.) prije početka primjene Uredbe o uzdržavanju, zbog čega su u Centru bile potrebne samo manje ustrojstvene promjene (u pogledu osoblja).

Posljednji put ažurirano: 14/01/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.